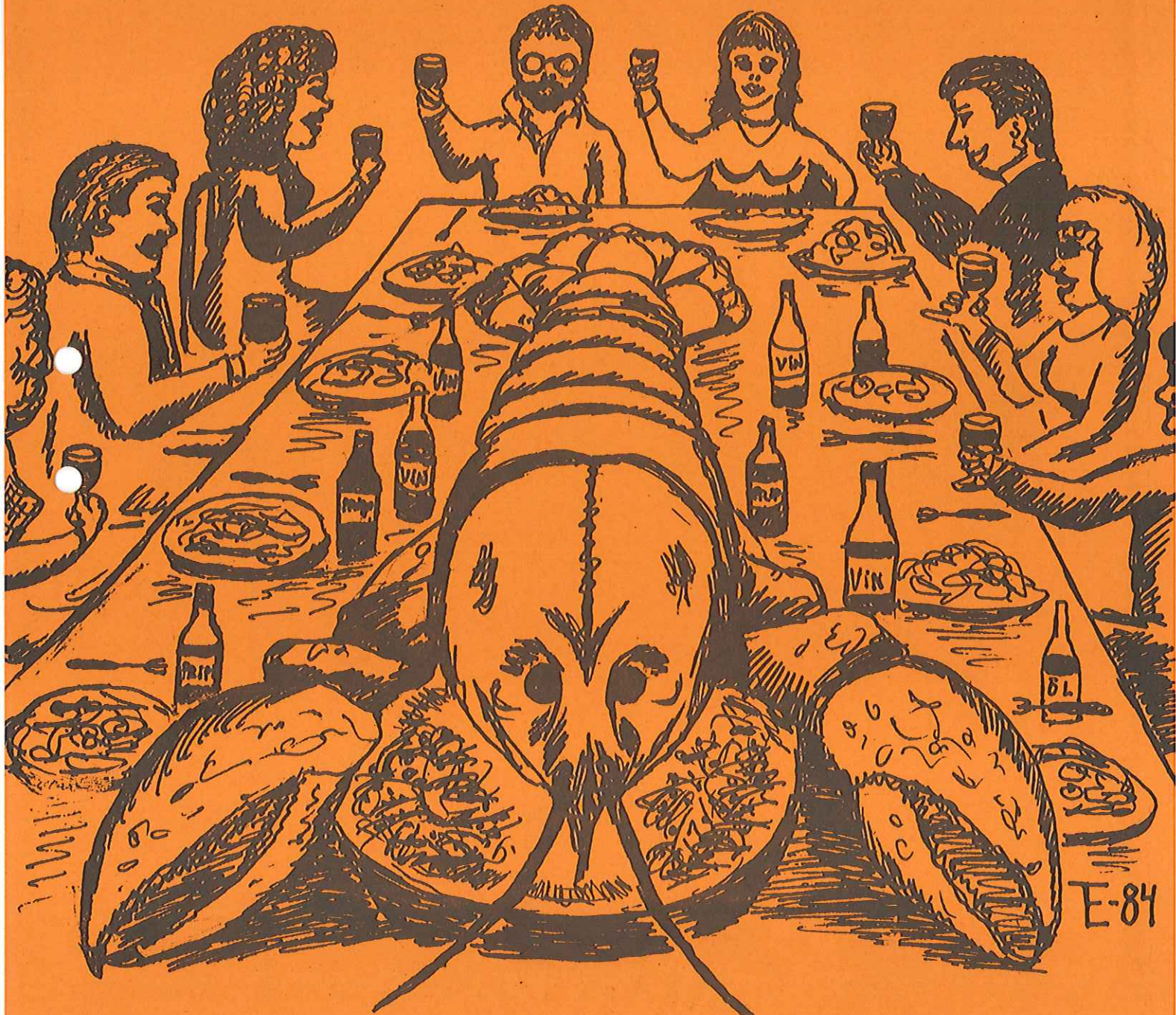

Grod- Bladet

Nr. 5/84

E-84

KLUBBFAKTA SDK.GRODMÄNNEN TÄBY.

BILDAD 1972. ADRESS TILL ORDF. POSTGIRO 853894-4.

Ordförande:	Ulf Jansson	Robert Almströmsg 8	113 36 Stockholm
		tel 32 57 15 arb 752 17 30	
Vice ordf Redaktör	Timo Ekholm	Rosenlunds v 17	186 00 Vallentuna
		tel 0762/720 77	
Kassör	Björn Stålbom	Herrhagsv 19	122 48 Enskede
		tel 49 60 83	
Sekreterare	Helena Kuukankorpi	Mjörbacksv. 67, 1 tr.	161 30 Bromma
		tel 08 25 63 06	
Dykplanerare	Ann-Christin Stålbom	Herrhagsv 19	122 48 Enskede
		tel 49 60 83	
Klubbmästare	Ulf Lindvall	Stigtomtavägen 5	125 40 Älvsjö
		tel 99 56 34 arb 11 31 78	
Säkerhetsombud	Stefan Karlsson	Mellangårdsv 10	163 54 Spånga
		tel 36 63 14	
Materialförv	Gunnar Dahlstrand	Kyrkallén 3	181 42 Lidingö
		tel 765 04 90	
Ungdomsledare	Anders Messilane	Smultronv 31	186 00 Vallentuna
		tel 0762/775 60	

klubbtidning för SDK Grodmännens utkommer med 6 nr pr år feb apr juni aug okt dec

SDK GRODMÄNNENS

AMERIKANISK

COLLEGETRÖJA & BASEBALLMÖSSA

Royal blue med vitt tryck

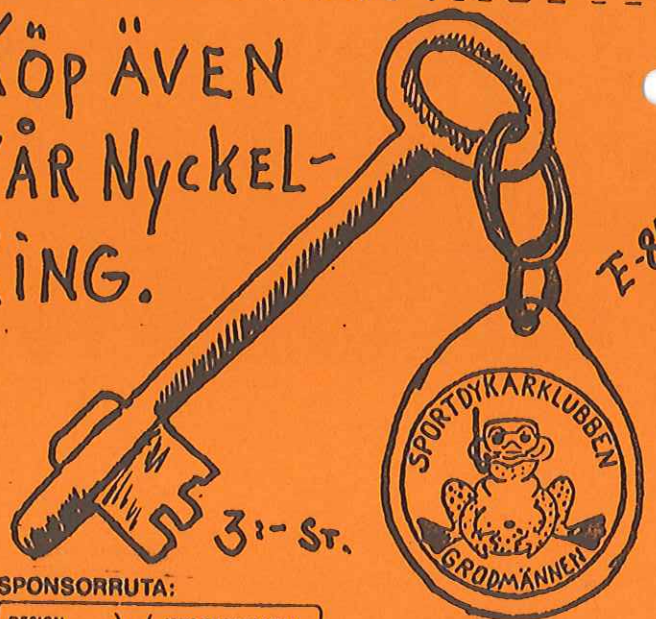
Storlekar: M, L, XL

Bakrutestreamer

SDK GRODMÄNNEN GÖR DET IVÅTT & TORRT

Svart tryck / vit botten, 40x700mm

KÖP ÄVEN VÅR NYCKEL- RING.

F-84

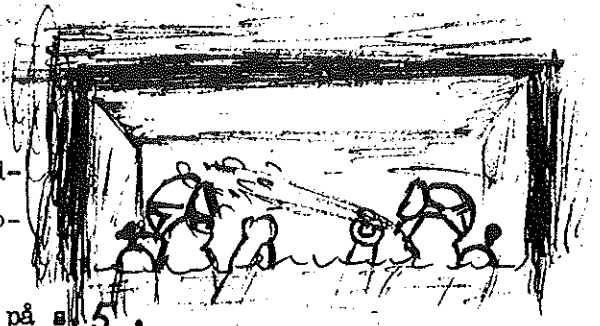
SPONSORRUTA:

DESIGN
PRODUCTION
PROMOTION
NO PROFIT

JENS SKOOSBYDII
ART DESIGN STUDIO
08/780 81 10
Copyright 11 83

2 OMSLAGSBILD: KRÄFTSKIIVAN (ÖNSKAD STORLEK)

S E N S I S T
=====

Den 21.aug. var det styrelsemöte i Timos trädgård med miljoner myggor som aktiva deltagare. Protokollet finns på s. 4.

Västkustresan den 24-26.aug. skriver Anki om på s. 5.

Den mystiske Mr. X berättar om höstfesten den 8.sept. på s. 6.

Styrelsemöte hos Anki den 19.sept. Se s. 4.

Veckoslutet 21.-23.sept. var det dykutflykt till Oxelösund. 7 deltagare. - Bot första vraket kom vi på redan fredag kväll, när vi bekantade oss med "vår" dykbåt "Mälarön". Det låg direkt vid kajen med 45 graders slagsida. "Mälarön" själv bedömdes som mindre lämplig till nattkvarter så vi bodde i klubbhuset, vilket ligger bara ett par hundra m. från hamnen. En nattaktiv klubb - "Aquatic". Jag väcktes tre gånger under natten av att någon travade in i något ärende. - På lördagen ankrade vi vid "Gustav Vasa" efter 2 ½ timmars gungande gång. Ett 80 meter långt vrak som gått på grund med sin kokslast 1936. För och akter hela, men mitten har rasat ihop. - Andra dyket gjordes på "Fritz Wollmer" vid vä. Grässkår. Också ett välbevarat vrak. Det har för all del inte legat där längre än sen 1963. En luftfioka som speciell attraktion. 2 "Aquatic"-dykare tog med en extra flaska för att byta luften i den. Vilken service. För Staffan och Staffan blev det nästan nattdyk, för det var redan mörkt när dom kom upp. Foten på Staffans dräkt hade blivit söndersliten av svänghjulet i maskinrummet, där den hängt på tork. Så Staffan fick dyka i lånad dräkt och sitta sen uppe halva natten och laga dräkten. Söndagens första dykobjekt var "Betty af Brantevik" vid Hävringe: en tremastad skuta som förlit i början av tjugotalet. 30 min. hade vi på oss att undersökaden, för vi skulle sen direkt till "Fritz Wollmer" igen; det var bara en halvtimmes gångtid dit.

Någon finkamning av vraken hann vi förstås intemed, men alla var rätt välbevarade: man kunde simma ut och in i innanmätet på dom. Fynd? Mika hittade en träskosula som faktiskt såg rätt antik ut, och Staffan hittade ett helt porslinsfat. Och vi alla såg en kungsfågel som följt med som fripassagerare. - Och varje gång ankrade vi direkt på vraket.

Bildvisning på Lilljans den 26.sept. D.v.s. i dag. -Inte mycket att orda om: det måste ses. **SKYLL ER SJÄLV, NI BOM INTE KOM. FAST NI SKULLE NOG BARA BLIVIT AVUNDSJUKA.**

Handwritten signature: Hellen

VÄLKOMNA TILL
GRODMÄNNEN

NYA MEDLEMMAR

Johansson, Eva	Agnevägen 24,	182 64	Djursholm	08 - 755 76 44 SD
Almquist, Fredrik	Fältspatsv. 4,	183 40	Täby	08 - 758 72 88 AD
Adressändringar:				
Rosell, Lennart	Åkervägen 48	191 40	Sollentuna	08 - 92 91 82
Herulf, Tom	Lugntorpsv. 55	126 59	Hägersten	08 - 88 22 54
Kuukankorpi, Helena	Björkbacksv. 67	181 30	Bromma	08 - 25 63 06
Norlin, Mika	Tallåsv. 206 1 tr.	186 00	Vallentuna	0762 - 711 56
Thomas, Karl-Henrik	Skebokvarnsv. 181 5 tr.	124 35	Bandhagen	08 - 86 59 28

STYRELSEMÖTE SDK GRÖDMÄNNEN den 21. aug. 1984.
(hos Timo)

Närvarande: Ulf J, Timo, Anki, Rjörm, Ulf L, Helena, Peter, Anders, Gunnar.

- § 1. Justeringsman: Timo Ekholm.
- § 2. Klubben har erhållit bidrag för ungdomsverksamheten av Tälby kommun.
- § 3. Peter J. meddelar att nio av deltagarna i fridyktarkursen klara de certifikatet.
- § 4. 14 anmälningar har inkommit till Västmanlands an den 24-26.8.
- § 5. Höststegen den 8.9. anordnas som kräfttävla på Ekby gård i Djursjöholm. Ulf J, Ulf L. samt Ingrid B. tar hand om förberedelserna.
- § 6. Klubben kommer att subventionera Ornlösundersöken den 22-23. sept. med kr. 4000:- Stefan K. har bokat den helgen för klubben.
- § 7. Dyktarfylkten med MS "Västkrusten" kommer att omfatta endast en dag: den 13.10. En visning av sommarens oildskörd anordnas på Lilljans Kafé onsd. den 26.9. kl 19.00. Klubben bjuder på fikva.
- § 8. Badverksamheten på Tibblebadet börjar sönd. den 16.9.
- § 9. Klubbmöte med filmvisning samt val av Lucia på Lilljans Kafé tisd. d.6.nov. kl 19.00.
- § 10. Under höststegen kommer vi att höra oss för om det finns intresse för en ev. klubbresa under hösten.
- § 11. Nya medlemmar:

Skogaryd, Örjan	Nybykrokan 51, NB 163 70 Spångra,	08-760 8110 SD
Lundberg-Hilding, Rangelia	Marcknadsv. 34, 1 tr 193 34 Tälby	08-768 5864 PA

 Adressändringar:

Kunskanskorpi, Helena:	Björkbacksv. 67, 1 tr. 161 30 Bromma,	08-25 63 06
Thomass Karl-Henrik:	Skebokvarnsv. 181, 5tr 124 35 Bandhagen,	08-86 59 28
Mustonen, Arne	Kronåsen R 12 752 51 Uppsala	018-30 14 94
Morlin, Mika	Tallåsv. 206, 1 tr. 186 00 Vallentuna,	0722-711 56
- § 12. Nästa styrelsemöte hos Anki den 19.9. kl 19.00.

Vid protokollet:

Helena Kunskanskorpi, sektr

Justeras:

Timo Ekholm, vice ordf.

Närvarande: Ulf J, Timo, Rjörm, Helena, Anki, Uffe L, Peter, Gunnar, Anders.

- § 1. Justeringsman: Ann-Kristin Stålbom.
- § 2. 1 anmälningar till Ornlösundersöken inkommit.
- § 3. Peter J. och Anders K. startar en fridyktarkurs den 28. okt, eftersom det tycks finnas en stor efterfrågan på en sådan. Priset kr. 250:-.
- § 4. Nya medlemmar:

Johansson, Eva	Agarvågen 24, 182 64 Djursjöholm	08 - 755 76 44 SD
Almqvist, Fredrik	Pålitaväsv. 4, 193 40 Tälby	08 - 798 72 88 AD

 Adressändringar:

Rosell, Lennart+Yvonne	Åsarvågen 48, 191 40 Sollentuna	08 - 92 91 82
Hornulf, Tom	Lugnbyhovsv. 55, 126 59 Hågersten	08 - 88 22 54
- § 5. Stockholmsförbundet anordnar en klubbkonferens den 3.10.84. i Idrottens Hus. Peter och Anders kommer att delta i ungdomssektionsmötet och Gunnar L. Stefan i skolarbetssektionsmötet.
- § 6. Ulf J. skickar efter AD-utbildningsmaterial från SSDP.
- § 7. Tälby kommun anordnar föreningsseminarium för ungdomsorganisationser den 2.10.84. Anders och/1. kommer att delta.
- § 8. På bildvisningen den 26.9.84 bjuder klubben på kaffe och bullar.
- § 9. Dyktarfylkten med "Västkrusten" den 13.10.84: samling kl 9.30 Stavans vintertem. Klubben bjuder på dryck samt varm halvjong.
- § 10. Timo meddelar att man kan taasta sin kondition för kr 5:- första veckan och tio-dag varje månad på Ensta krog. Förranklän ett måsta. - Tas med i nästa nr. av "Grödblade".
- § 11. Om Timo kan få tag i samliga nr. av "Grödblade" 1984, kommer vi att delta i HP:s tävling om bästa klubbbladet.
- § 12. Nästa styrelsemöte hos Anders Westlans den 16.okt. kl. 19.00.

Vid protokollet:

Helena Kunskanskorpi, sektr

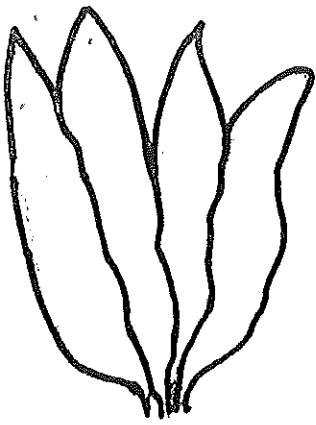
Justeras:

Ann-Kristin Stålbom, ordf.

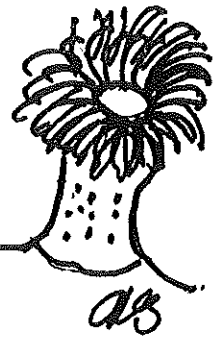
Att tänka på
för Dig som medlem

Grödor på väg till Tibblebadet.

Västkost helg med grodmännan

På var det åter dags för Grodmännans weekend tur till västkusten denna gång gästade vi Scorpius diving club på Rösholmen, Kungshamn. Efter "lite" strulande blev vi i alla fall tio grodor som skulle åka. Åtta av dem Ulf J, Christine, Ulf L, Klas, Anders, Mika, Mats O, Mats E hyrde en buss och drog iväg medan Björn och jag åkte egen bil. Köerna från Stockholm var långa och tråkiga men efter en timma (vid 18-tiden) släppte den värsta proppen och vi kunde sätta fart mot Kungshamn. I våran bil gick det lugnt till o hur det var i bussen kan jag bara föreställa mej. Vi kom ner vid 23 tiden och efter inskrivning o rund visning gick vi till sängs. Två timmar senare hörde vi till vår fasa hur Lindevall systematiskt letade igenom alla sängar tills han hittade oss för att utropa varför satt ni inte uppe och väntade på mej för. På lördagsmorgonen blev vi purrade av densamme fast inte lika mjukt som Håkan brukar göra. Efter frukost var det dykgenomgång och dagens dykmål blev stora Håskär. Vädret var strålande solen sken o havet var kav lugnt och dyket var mycket bra, allt fanns på det stället: branta bergväggar, överhäng, mycket fisk, hummer o krabbor och ett rikt växtliv. Det var så bra att Ulf L o Björn tappade bort tiden och fick gå i skamvrån i 18 minuter på 3m djup. Eftermiddagsdyket gick till Vämlingen och havet höll sej fortfarande lugnt så vi kunde för en gångs skull dyka där. Alla var nöjda med det dyket också. Björn Ulf L o jag var hemma och solbadade på en klippa bakom dykcentrat. Nattdyket gick också det till Vämlingen men bara två grodor ställde upp Mika o Mats E enl. Mats var det hans bästa dyk någonsinn. Vi andra satt hemma på ljugarbänken och förfriskade oss en och en annan råka slank också i. Söndagsmorgon ingen purring utan vi fick självvakna. Efter frukost o dykgenomgång åkte vi till Pesas skär - en liten ö där vi knappt fick plats vädret var fortfarande fint men klipporna var ej solvänliga. Dyket avlöpte utan problem denna gång och alla var nöjda. När vi kom tillbaka till Scorpius var klockan mycket o vi fick en väldig fart att packa tom så bråttom att vi lyckades packa in en av Scorpiuskillarnas dyktrustning i bussen men han upptäckte vår lilla kupp så vi fick lämna tillbaka den - synd tyckte Lindevall den kunde vi ju ha sålt. Vi hoppade in i våra respektive fordon och satte full fart mot Stockholm. För en trevlig dykhelg tackar dykplaneraren.

Ann Klavén

KRÄFTPHEST I DANDERYD

Den 8 september, en lördag, avhöll SDK Grodmännen sin årliga höstfest på ärevördiga Ekeby gård i Djursholm. I en röd liten stuga på sina föräldrars gård hade Ingrid (klubbens egen Sickan Carlsson) ordnat lokaliteter för festiviteter. Många voro kallade, de vanliga hörsammade, dock fanns det några nya med denna gång, både medlemmar och inbjudna, totalt 26 + 1 st trådstyrd Golden Retriever, nämligen Linus, hunden som löpte lina ut. I den fallande skymningen, omgivna av biffkors råmande och hästars gnäggande stod vi i trädgården och inmundigade en välkomstdrink emedan folk samlades. Många saknades och saknades, andra saknades och saknades inte. Huset där festen avhölls var inte stort, men det räckte, dock var det tur att de som inte kom, inte kom. Efter ett tag, då alkoholen ej längre kunde jaga höstens kalla vindilar på flykten, tågade sällskapet in och bänkade sig i de två rum som fanns på nedre botten. Ingrids 18-åriga syster som sedan 2 veckor bebodde fastigheten hade, med den vänlighet som präglar dagens ungdom, lämnat densamma i SDK Grodmännens vård. Trots att han sagt att han skulle dyka upp hade han ej visat sig vid 3-tiden på morgonen då festen var i avtågande, (God bless that boy). I rummen där vi bänkade oss (utan bordsplacering, hedervärt initiativ) var det trångt och familjärt. Alla de tillbehör som skall finnas vid en kräftskiva fanns med. (ja, ja Uffe Lindevall också). Dock ej små fjantiga mössor i papp med kliande gummiband. Till kräftorna (sista minutentinade turkiska) serverades med en utsökt stilkänsla, för miljön, ett tyskt lantvin, och/eller "preppens blå"öl, samt smör, ost & bröd. Nubbar avnjöts till det facila priset av 10 riksdaler. Kräftätandet avbröts sporadiskt av sång men att sjunga nubbevisor i två rum samtidigt är som att diskutera med en kvinna... Efter maten severades kaffe utan avec men med Ingrids hembakade choklادتårta "Weightwatchers Delight" med rikligt av vispad grädde. Då kaffet var urdruckat rensades rummen från bord och stolar, stereons volym ökades, dansen kunde börja, men alla samlades i köket, ty där fanns den, som en oas för törstiga kameler, baren, som vanligt med ett taskigt sortiment, men med en god vilja. Köket förvandlades på en liten stund till "samlingsplatsen", som en T-baneperrong i rusningstrafik fylldes den på till bristningsgränsen för att helt plötsligt tömmas på folk. Baren uppfann flera nya drinkar, Timo berättade på sitt hemlands vilda tungomål om västkustresan, hållfasthetsprov gjordes på dunsgolvet, Anki hade buksmälla efter årsfesten och tog det mycket lugnt. Korv avåts som vickning och sen gick vi som inte gått hem, hem. Detta var en mycket trevlig FEST.

Spiro Gonzales

SÄKERHETS- NYTT

nr: 3-84 årg: 7

SVENSKA SPORTDYKAREFÖRBUNDET
EDROTTS HUS - 123 87 FAXTA 08-7136000

Stockholm 1984-06-10

Varning för västflaska ISER

Från Norge har vi fått en varning för västflaska av märket ISER. Under provtryckning sprängdes en sådan och undersökning hos Det Norske Veritas visade på produktionsfel i framställning av flaskometerialet som otvivelaktigt omfattar material till flera flaskor. Rapporten från Norge bifogas.

Kolla upp era västflaskor. Skulle du ha en flaskor enligt den rapporten så lämna tillbaka den där den köpts och kräv en ny godkänd.

Tryckkammare

Marinen har med största beklagande meddelat oss att de ej kan garantera personell eller materiell beredskap att ta emot civila dykolycksfall annat än under mycket begränsade tidsperioder. Rådande ekonomiska ramar gör att Marinens dykeriverksamhet måste komprimeras och samordnas till kortast möjliga perioder vilka inte överensstämmer med de tider då sportdykning är som mest utbredd. Vi kan alltså inte räkna med Marinens tryckkammare i sommar och framöver.

Vad vi har i sommar:

Helsingborg

Boden

Göteborg, Nya Varvet

Karolinska sjukhuset, har beredskap tills vidare, medel är beviljade men ingen vet hur länge.

Motala, i vissa fall.

Distriktens säkerhetsombud är meddelade och kontakter sina LAC så de kan vägarna till närmsta tryckkammare.

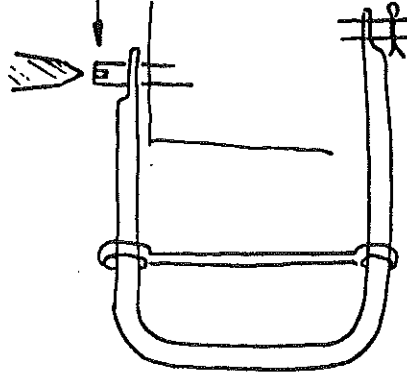
**SVENSKA
SPORTDYKAREFÖRBUNDET**

Tillbudsrapporter

Tillbudsrapporteringen har kommit igång igen som förr i tiden. Till dags dato har inkommit 25 st rapporter och datav glädjande nog ingen med någon svår dykolycka. Låt oss hoppas denna trend håller i sig.

Från Västkusten har vi fått en tillbudsrapport där rapportören pekar på en tillverkningsmiss och samtidigt kommer med förslag på avhjälning av felet

Reportern lyder: En tillverkningsmiss som kan orsaka ett tillbud finns på fästeanordningen till hällremmen på bl.a. Poseidon UNIFIN. Samma typ av fästeanordning finns på andra fenor av "öppen" typ. Det har förekommit ett den rostfria bygelin halkat av sprinten som sitter genom gummit i fenan. Detta kan enkelt avhjälpas genom att stuka sprinten i båda ändar. Påpeka detta i säkerhetsnytt.

BÖRRA ETT LITET HÅL,
OCH STUKA
MED EN KÖRNARE

ALTERNATIVT BÖRRA GENOM
GÅENDE HÅL OCH SÄTT I EN
SAXPINNE

HÖSTEN är här. SSDF Säkerhet önskar Er alla en riktigt trevlig dykhörs med många fina och säkra dyk.

Class Bonström
Class Bonström

7

Jag har alltid beundrat dom som med små eleganta rörelser får slalom och vind-surfning att se lekande lätt ut såsom när surfaren fräser fram som en havets vinthund över vågorna tuffa oberörda i bästa Magnumstil.

Under vår underbara Conatusvecka i sommaras kom min nyfikenhet att få mig att kapitulera för ett försök.

Vem vet jag kanske var en sån där havets vinthund som alla skulle vända sig om efter och säga " Titta där går brädtämjaren "

Min finsknorske vän Pertti hade lovat att jag skulle få låna hans vidunder och våtdräkt. En strålande kväll i Norge var det passande väder för nypörjare som Pertti sa, det var alltså dags för premiär.

Ingrid och Arne skulle också försöka på Conatus egen bräda, de övriga skulle se på. I kvällssolen klädde jag mig för fartfesten, Perttis blåvita surfardräkt passade perfekt, ryktet spred sig som en löpeld över Conatus " Timo skall surfa " kom och titta och ladda kamerorna, det fnissades i publiken.

"Den här måst do ha för att do inte skall sjonka " sa Pertti och krängde på mig en flytväst med en krok mitt på bröstet, att haka sig fast i masten med sa proffsen. " Nja jag vill nog kunna hoppa av när det går åt h:e" menade jag.

"No skall do pörja med att stå på bara prädan utan segel" sa Pertti så får du bättre balans, "Seglet tar vi sedan efter så där en c:a 15 min." Sagt och gjort brädan gick i havet och låg där förväntansfullt på mig.

"Ursäkta kan jag få komma fram här, detär jag som skall försöka tänja den" sa jag när jag trängdes fram i de nu allt tätande åskådarleden efter relingen. Kaptenens mamma, fästmo och goda vän fanns också på platts. Uffe var hyggelig nog att låna ut sina jympaskor åt mig detvar bara det att dom var i storlek 48, så det var nog ingen uppbygglig syn, det fnissades i leden.

Försiktigt klev jag ner på brädan, talade vänligt till den "Var inte rädd det här ska nog gå bra, ligg still nu för f:n" osv. Stolt reste jag mig, jag stod. "Bra, pörja no att spring ront på den och känn dig för, det är ingen fara att du försvimer vi har knutit fast den i fram, så testa no bara " sa Pertti.

Ytterst försiktigt stapplade jag runt på vidundret det gick ju riktigt bra, stolt trippade och balanserade i 48 orna tills att brädan beslöt sig för att sticka iväg, men jag hade en aman åsikt så där för blev jag hängande med händerna krampaktigt omkring en bildhöksfender och fötterna på brädan. Man hörde ett jubel och ett klickande av kameror som när någon kändis kommer.

D:jr nu blir jag blöt också var min sista tanke när jag måste släppa Conatus. Och så där blev det sedan många, många gånger.

"No tar vi seglet och sätter dit bromsen" (centerbordet) fint fins det broms på eländet också tänkte jag.

" No kastar vi loss så lyftas do para opp seglet or vattnet" sa Pertti.

Försiktigt drog jag i repet som gick till seglet, och ser man på det kom sakta upp. " Akta rygget man får inte dra jost som do gjorde no" ropade Pertti.

Nu började cirkusen "Ta höger om vänster, ta hem, ta höger fot på vänstra sidan om masten framför vänster fot" var de första komandona. Men det ville inte brädan, så vipps där låg jag i spat igen. "De måst hålla mastet över prädan" sa Pertti, det var bara det att då fick man ju inte plats där själv, så direkt i plurret igen.

Fan tänkte jag, det här var annat det än när jag seglade på en logport där hemma i ån försedd med en krakstär till mast och med morssans kasserade lakan som segel. Men skam den som ger sig, upp och på igen bara.

Under jubel och skratt aplåder och goda välmenande råd började brädan röra sig. "Heja tepåsen, stå på dig teologen" pluss massor av goda råd haglande över mig hoppade jag omkring som en smörklick i stekpannan. Men va nu då, på rak kollisionskurs kom en annan bräda farande, det var Ingrid. "Du kan väl svänga va" ropade jag. "Nääää" hamhon få ur sig, så small det, allt var ett kaos själv hamnade jag under ett segel. "Nu tänker den d:jn dränka mig också.

Väl uppe igen formligen tjöt dom av skratt ombord på Conatus, varma sköna medlemmiskor med en drink i handen och bägge fötterna på fast underlag. De goda råden hördes nu allt svagare då avståndet blev allt längre. Efter så där en 50 min och lika många vurpor beslöt jag mig för att vända, men nu hade vinden mojnät för gått. Där stod man som ett utropstecken mitt i havet. Av min parkamrat Ingrid syntes nu endast en liten prick i fjärran och lillbåten från Conatus gick ut för att hämta hem henne, hon hade givit upp.

Zake varg brukade ju blåsa in dörrar och sånt i Kalle Anka, men hur jag än försökte hände ingenting, man blev bara yr i huvudet. **HYPERVENTILERING!** Rätt var det var kom en vindpust och se brädan börjde röra sig hemåt igen baklänges. Jag höll nu seglet som jag gjort med morssans lakan hemma i ån och gick gjorde det. "Bra, fint, perfekt" hördes från Conatus, dom skulle bara veta att brädan backade.

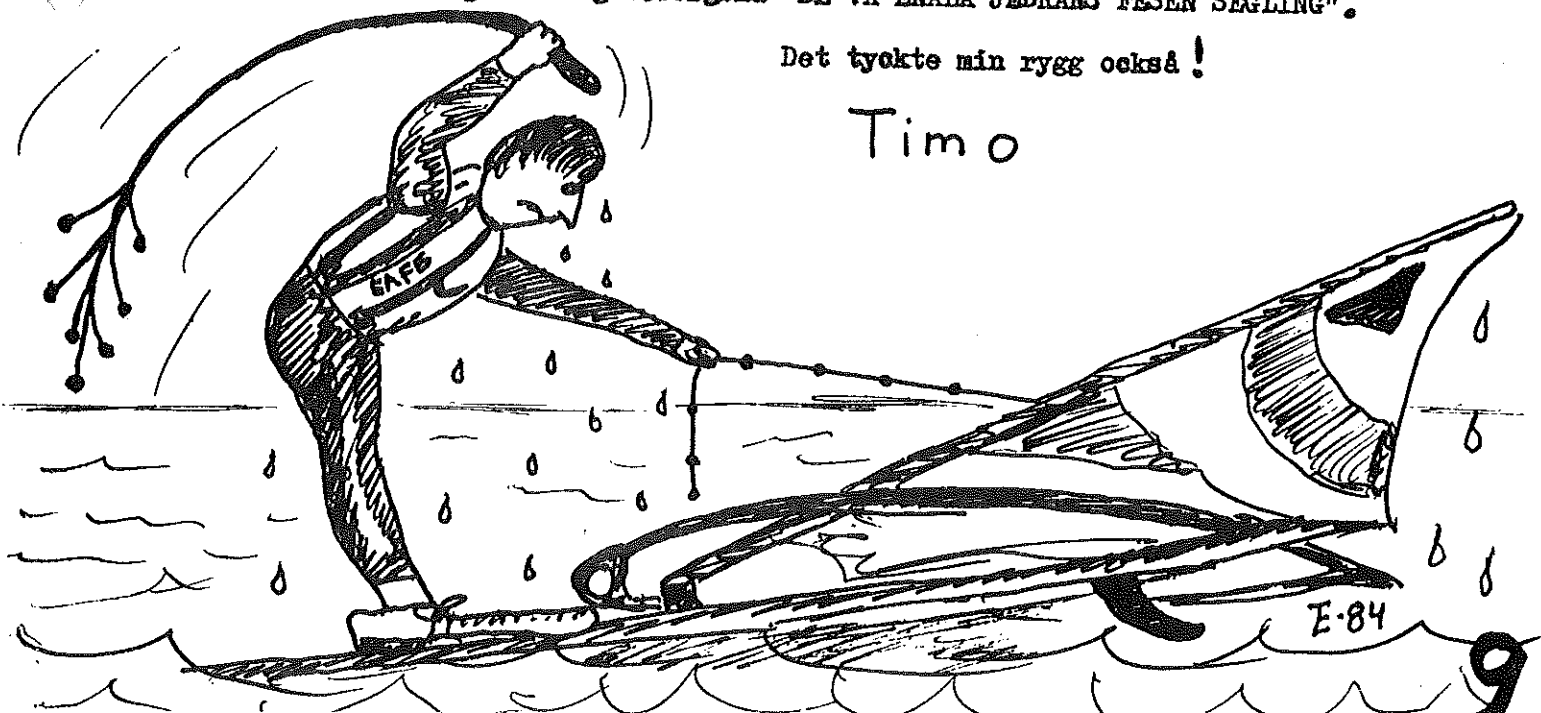
Kylan började nu komma smygande och det började kännas lite ont bakom öronen så jag beslöt att avbryta för att inte spolijsa fortsatta dykningar, ett nattdyk var ju förestående. Lillbåten kom nu ut mot mig som en räddande ängel. Under tiden gjorde Arne tappra försök med andra brädan under vilda rop som "Hakkapääle, Perrkele och Voi Joma laota" tog han hem sin guldmedalj, Ingrid fick silver och jag hamnade på bronsplats inte illa för att vara första gången sa publiken.

När jag sedan klev ombord igen fick man höra "De var det d:jaste och roligaste sedan Magnus och Erasse".

Men tillade koekan på äkta göteborgska "DE VA ENALA JEDRANS FESEN SEGLING"!

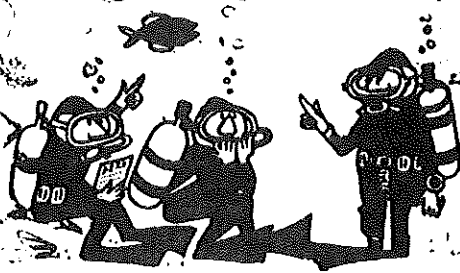
Det tyckte min rygg också!

Tim o

TANKAR FRÅN RED. = E

LÖRMAN GRABBAR VET NI VAD JAG KOM PÅ.
I GRODBLADET SER MAN DET ÄR SAXAT FRÅN ANDRA TIDNINGAR, HUR VORE DET MED MER ÄKTA VARA FRÅN OSS?

OK, DÅ TAR VI OCH SKICKAR BIDRAG TILL TIMO SÅ HAN SLIPPER GÖRA ALLT SJÄLV. SÅ KAN VI FÅ LÄSA ANDRAS KLUBBTIDNINGAR UTAN DOM ÄR SÖNDERKLIPPTA.

E-83

MED NEDANSTÅENDE KLUBBAR HAR VI TIDNINGSBYTE. TIDNINGARNA FINNS HOS REDAKTÖREN.

DK Tumlaren Uppsala	klubbtidningen	Ventilen
Köpings SDK	-"-	Blötis
Nautus DK Sundbyberg	-"-	Nautusblaskan
DSDDC Stockholm	-"-	Snorkelfantomen
DK Nemo -"-	-"-	Nemo Nytt
Helsingborgs Djupingar	-"-	Djupet
Västerås Molluska	-"-	Vatten Posten
Märsta SDK	informationsblad	

Vill på en gång tacka redaktörerna till dessa många gånger mycket trevliga tidningar. Som ni ser saxas det flitigt ur dessa då och då, men jag uppger alltid ur vem.

HÅLL KÄFTEN — på säkert avstånd...

● Så här går den väl an. Men i levande tillstånd är den en mördare — den vita hajen! I fullvuxet tillstånd kan hajen bli över 12 meter.

Tänderna är rakbladsvassa.

Den räknas som världens största, och farligaste, rovdjur.

Det här exemplaret har sett sina bästa dagar och kan nu beskådas i uppstoppat tillstånd i Sea World Park, Florida.

OKÄND

- Ni har väldigt fina tänder.
- Ja, jag har haft tandröta.

★ Gamla mor Stina kom till Malmö för första gången för att sälja ägg på torget. Hon får syn på det stora vattentornet och frågar två yngre män vad det är för något.
- Det är Malmös största pilt, skojar de.
- Oj då, svarar mor Stina, då är det kanske två flatlösa jag pratar med?

★ Det måste ha varit jobbigt för Nicke då han satt och höll Doris i handen på biografen i går. Han satt på femte och Doris på nionde bänk.

UR VATTEN POSTEN
Nov. 1983

Nya dykartuber hämtar syre direkt ur vattnet

En ny typ av dykartuber använder hemoglobin, d. v. s. samma ämne som sköter syretransporten i människans röda blodkroppar, för att hämta syre ur vattnet och överföra detta till dykarens andningsapparat.

För ca fem år sedan blandade forskare i USA ihop blod med vissa kemikalier till en svampad massa. De fann att denna massa kunde utvinna syre ur såväl luft som vatten.

Ett företag i San Francisco, Aquanatics Corp., har nu börjat utveckla en ny typ av dykartuber som bygger på den ovan nämnda principen.

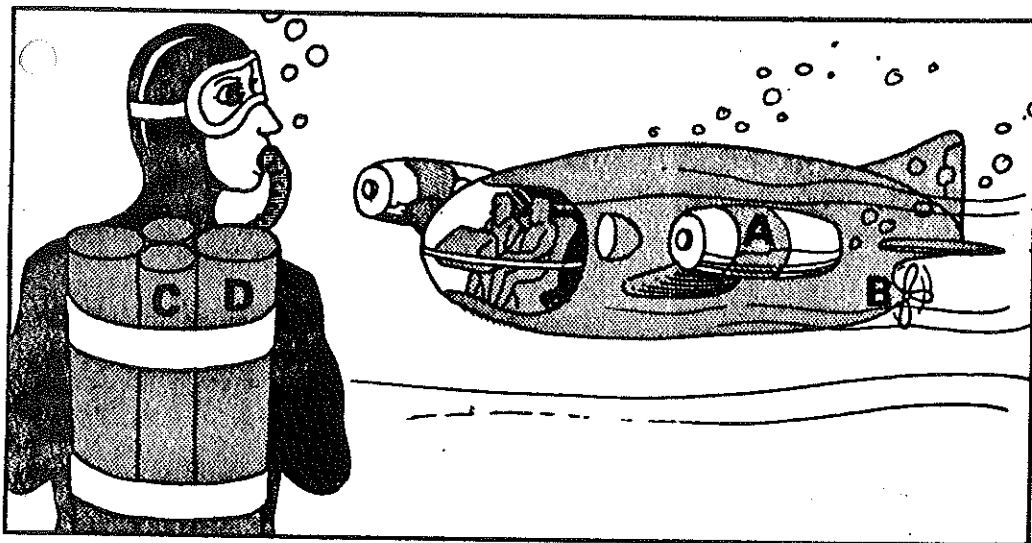
Dykartuberna, som i mycket väntas likna dagens, innehåller alltså hemoglobin, d. v. s. samma ämne som ger blodet dess röda färg och som gör att de röda blodkropparna kan ta upp och transportera syre.

Hemoglobinet i tuberna skall bakas in i antingen plast, polyuretän, eller i ett keramiskt material. Havsvattnet pumpas igenom tuberna, och hemoglobinet suger då ut syre ur vattnet.

Med hjälp av en svag elektrisk ström kan syret sedan frigöras ur hemoglobinet och användas för dykarens andning.

Företaget räknar med att blott en liter hemoglobin, som kan tillverkas på konstgjord väg eller hämtas från blodbanker eller djur, skall kunna försörja en dykare "hur länge som helst".

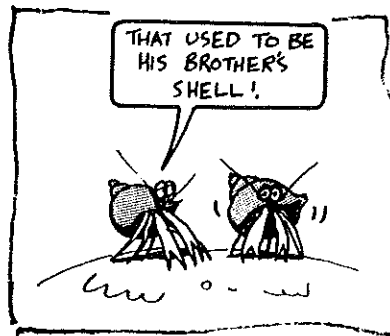
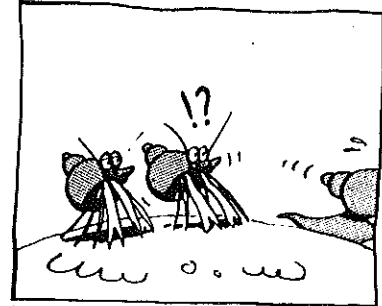
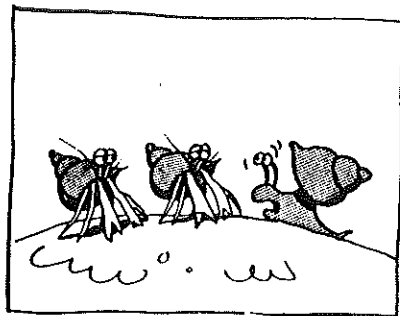
Det är inte bara människor som behöver syre för sin förbränning. Även de flesta motorer som arbetar med konventionell förbränning skulle kunna få sitt syrebehov tillgodosett.

Visioner av tillämpningar av den nya (från biologisk synpunkt urgamla) tekniken att suga syre ur vatten med hjälp av hemoglobin: Ubbåtens motor, B, får sitt syre från vingliknande behållare (A) med hemoglobinsvamp genom vilka havsvattnet passerar. Dykaren bär två tuber, D, med hemoglobinsvamp varifrån havsvattnets syre levereras till syrgastuberna C.

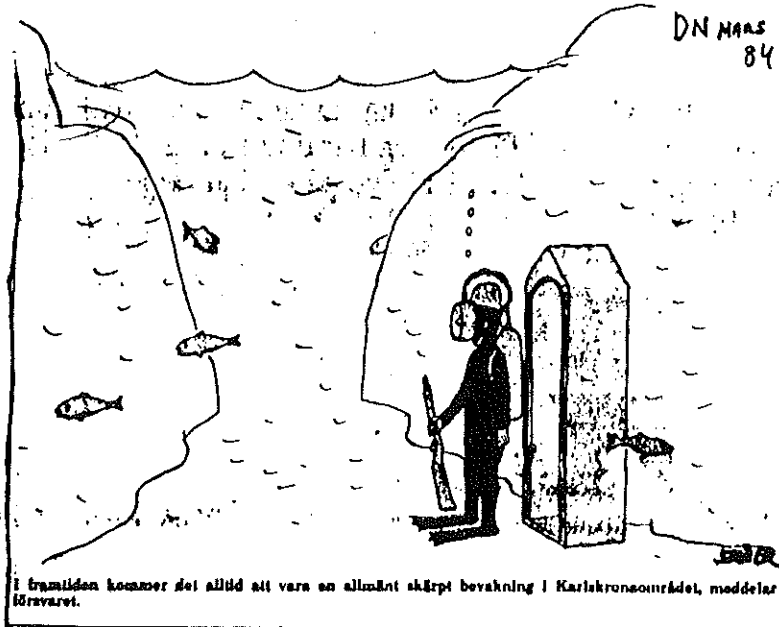
U: "VATTENPOSTEN" 4-84 SVD 840329

© 182-årige ryssen Jaf-fat på dödsbädden:
- Nä, nu får jag fan i mig inte ner en droppe yoghurt till . . .

OSTBIT

Det ringde hos doktorn. En röst skrek: — Fort, doktorn, kom över, en råttan har krupit upp i min frus kutta. — Lugn, sa doktorn, medan jag kastar mig i bilen och åker över, vifta med en ostbit framför er frus... hrm... vagina. När doktorn kom fram blev han insläppt av husets unge son, som visade honom upp till sovrummet. I sängen satt kvinnan med utspärrade ben och framför henne mellan benen satt en man och viftade med en burk tonfisk. — Idiot, skrek doktorn, jag sa ju ost. — Ja, ja... jag vet det... men jag måste få ut katten först.

I framtiden kommer det alltid att vara en allmänt skärpt bevakning i Karlskronesområdet, meddelar försvaret.

● Som Lill-Källe skrek i Göteborgsskolan då det blev dags för sexualundervisning och han satt där och viftade med näven:

- Jo, dö fröken... vi som kan pirra... kan la gå ut och spela boll...?

● Då jag skulle döpas välte dopfunten och träffade prästen på tårna så jag heter Hans Olof För Helvete Persson.

● - Jag har skiftat tandläkare. Den gamla gick mig på nerverna.

Regnunga skyr svepte in över den lilla viken, nästan på en ö i Stockholms skärgård. I det lungenmansland som bildade mellan skogens grönska och strandlinjen med dess kulliga stenar, grästuvor och vass, låg den lilla fiskebod i vilken jag och min gode vän "Västerfisksdykar'n" satt. Vi hade under föreväning att gå och ta reda på fiskeboden och förmiddagens fångst av strömming, begävit oss ned till stranden, eld på i den lilla röken och nu satt vi bänkade på var sin sida om ett litet bord fjort av gamla bananlidor från kriget. Mitt på bordet omgivet av stearinljus stod ett stort fat, till brädden fyllt av nyrökt, ännu ljumen bökling. Delfen av fisken kom att blandas med de dofter och lukter som fanns i det lilla utrymmet, fullbelamrat från golv till tak med utrustning för aktiviteter i, på och vid sjön. På väggen hängde nät av olika typer, gamla handduvna, nu utkonurrerade av de moderna nylonnäten. Flöten av olika slag, gröna glaskulor med nät, kerflöten, friggelit och tomma plastdunkar. I en hörnet stod det en gammalarchimedes penta utombordsmotor, som en gång hade tillhört min väns far, fastskruvad på en pallbock, som ett minnesmärke över svurna tider sedan den i sitt hörn. Längs ena kortväggen fanns, då det gäller fiske för hand, vad som näst ha varit rena eldoradoet för vilken fritidsfiskare som helst. Här fanns skeddrag, webblers, splinare, flugor, vassdrag, tafsar, krökar, linor, flöten, sänken, rullar, klubbor, bavar m.m. Väggen var som en katalog över varnadsens totala sortiment. I taket, på bjälkarna, brevid de gamla ärvorna med sina läderförstärkningar där äran vilat i ärvtullen, låg fiske-spöna, också det en sallig blandning av gammalt och nytt. Från toppmorden kollarbörspån med Ambassadorrullar till gamla, torra bambuspån där kroken var knuten, lindad och fernissad fast vid liman. I denna miljö, på var sin blåmalad pinnstol satt vi nu, färdiga att hugga in på fisken. YDD böjde sig fram och tog ur den back som alltid fanns i boden, upp ett par finska mellnöd, som levereras i en strid ström av en städerska på Silja Line. Medan vi slog av kapsylerna och tog de första striga klunkarna ur dem svala flaskorna, tittade YDD på mig med den pilsrande underfundiga blick han har då han tänker berätta något. Han är en god berättare och använder mig under stunden som "resonansbotten" för att se vad som måste ändras, läggas till eller dras i från hans historier, där det mesta är sant men ömstött och presenterat i en ny förpackning. "Att dyka är att ta sig vatten över huvu't" har en kläk man sagt, dvs jag sa han samtidigt som han ströckte sig efter den första böcklingen. Bördsen fick ljusen att fladdra och flämta och våra skuggor kastades runt väggen. "Man får ett helt annat perspektiv på livet, man har tankarna på helt annat håll än i vanliga fall, nämligen på ryggen,

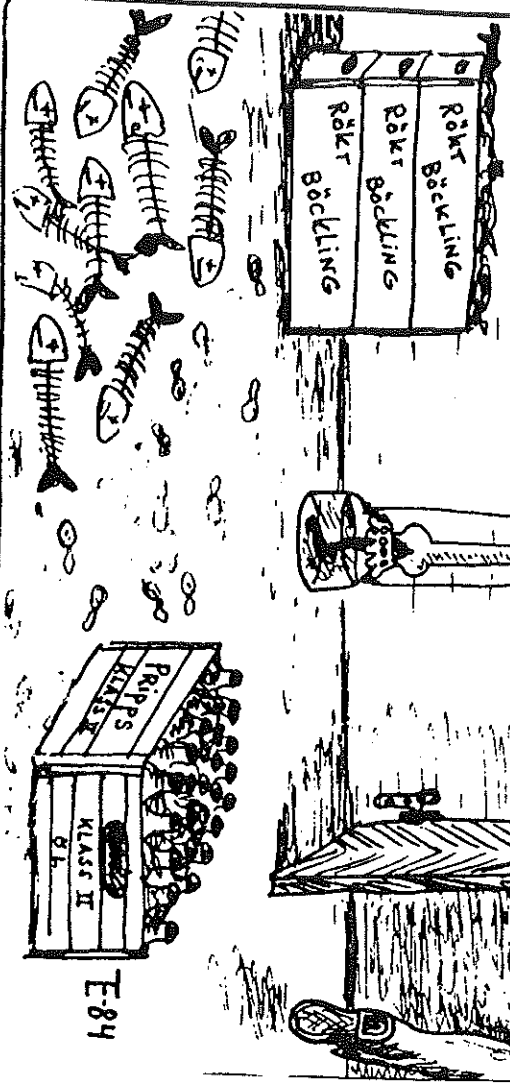
dock är vatteninnehållet i stort sätt detsamma." Hans ansikte klövs i ett brett grin och hans smittande skratt fyllde den lilla fiskeboden. Jag skrattade med, tog en ny böckling, ett par klunkar öl och förberedde mig för vad som komma skulle. "Jag var nere vid änsbåtbyggen i går, sa han, och där var det ett gäng nyblivna sportdykare som just skulle till att gå i. Fan vet varför dom skulle dyka där, det har inte funnits nät att plocka upp sen kärringen Olassons cykelkodja gick av i utförsbacken ner till kajen." Vi jag båda vid minnet av fröken Beda Olassons ofrivilliga bad för en 10 år sedan. "Medan jag stog där och titta, börja jag grunna lite på varför man dyker. Vill du höra vad jag kom fram till?" Ett par nya flaskor kom fram på bordet. "Visst sa jag, det vet du." Det blev tyst ett tag, det enda som hördes var smaskadet då böckling efter böckling aväts, då och då nersköjda med en klunk öl. "Som jag ser det kan dykning indelas i 4 grupper". Stearinljusen hade nästan brunnit ut, så samtidigt som han pratade, reste han sig och tände fotogenlampan som hängde i en kedja från taket. "Ett, fortsatte han, sportdykning, två, yrket dykning, tre, militär dykning och sist fyra, så kallad undervattensvetenskap, dvs allt som rör sig under ytan och som man ej vet vad det är." Fotogenlampan lyste nu med ett mjukt sken och han satte sig igen. "Sportdykarna kan också indelas i grupper. 1/ Alla, de som har utbildning och utrustning (oftast hemma i Garderoben) 2/ De som gör det, ett inte allt för stort antal 3/ De som kan det, ett fåtal." YDD är gammal i gamet och har många jäkter om dykning och dykvärlden i stort, men han är ingen fjurkalle och erkänner att han har fel då mötelsen har bevisats. "Låt oss studera de olika grupperna lite närmre", medvetet försökte han låta som en cirkelledare knen ABF, som har en klar pedagogisk linje. "Låt oss börja med grupp 1," missade han "Varför är antalet dykare större på papprät än i vattnet?" han fortsatte "Varför kosta på sig en dyr utbildning och utrustning om man ej tänker använda den?" Detta var retoriska frågor och han väntade sig inga svar på dem från min sida, utan fortsatte efter en ny böckling och ettpar nya öl på bordet. "En stor del i svaret på denna frågesällning har utan tvekan Jacques Cousteau, inte bara som en utav uppfinnarna och utvecklarna av den lätta dykutrustningen utan mer för hans böcker filmer i färg om dykning. Uppriktligt sagt, när man sitter hemma skönt tillbakalutad i bästa fåtöljen, framför färg-tv:n, har det varmt och skönt och ser de franska dykarna glida fram i ett kristallklart vatten, med strömlinjeformade backpacks, matchande hjälmor i gult med intercom lampra, uv-måpder, batuscop och batusfärer, ett myllrande djur och växtiliv. Allt är tyst det enda som hörs är det rytmiska ljudet från regulatorn då luten andas in och ut, perlovvis avbrutna av Arne Weises kommentarer. Vem, ja vem vill inte vara där, vara en av den tysta världens innevärdare?" Han rest sig, ursäktade sig

och gick ut för att "tryckutjämna" som han kallar det. Jag sa kvar för-
 sänt i egna tankar. Väst hade han rätt, ja till en viss del i alla fall,
 men nog hade filmerna sin del i att jag valet dykning som min hobby. Dörren
 öppnades med ett svagt knarrande. "Det regnar lätt, sa han och fortsatte i
 samma andetag, du é en jävel på att röka böckling." "Ja vet", sa jag med
 ett leende, för är det något som jag kan så är det att röka och äta böckling.
 Jag tittade på honom. "Kaffe?" Han nickade och jag vände mig om, tänkte på
 bunsenbrännaren som stod bakom min rygg, mätte upp vatten och kaffe i en
 gammal kaffepetter, som tydligen varit med ett tag. Min vän fortsatte sin ut-
 lägning. "Den dag då man faller sig baklänges i våtdräkt, ner från nån
 båt på östersjön och emsluts av kyla och värker, det är så man inser vad
 dykning egentligen är. Att dykning inte är som en pensionsresa med Tjäre-
 berg, där allt klaffar, där allt är inrutat, planerat i detalj och finns på
 plats när det skall, och om inte så finns det alltid personal att tillgå
 för hjälp. Dykning är mer som att tåguffa genom europs, med för lite pengar
 taskig språkutbildning och med två stora resväskor i stället för ryggsäck.
 Slit och släp och mötgångar, samt lång mellan ljusglimtar." Under tiden
 VDD hade talat så hade kaffet kokat och ytterligare en doft blandades med
 de andra. Två gula emaljrade, kantstötta muggar trängdes med böckling-
 rester och tomlaskor på bordet. Det beta rykande kaffet slops i. Det till-
 tagande regnet smattrade allt ihävigare på det tjärpappsklädda taket.
 "Det är dock dessa sällsynta ljusglimtar, som skiljer grupp 1 från 2&3,
 önskan att uppleva den igen, Kicken." Hans röst hade sjunkit en oktav.
 Han var inte längre någon ABF-lärare, utan snarare den gamle snälla sago-
 berättande farbrorn. "Detta är dock bara en del av sanningen" sa han, då
 och då avbruten av en liten klunk kaffe. "Det finns lika många anledningar
 till att börja dyka, eller att sluta för den delen, som det finns dykare.
 många vill ha en hobby som är ovanlig, som av omgivningen ses som farlig
 och spännande. En del vill bevisa att man kan behärska elementen, på samma
 sätt som 90% av de som går kurser i fallskärshoppning slutar efter först
 hoppet, har man då man tagit sitt dykbevis, visat inför sig själv och andra
 att man kunde." Han tittade på mig och hans öron glittrade mot mig fulla
 av gläck. "Och nu kan man övergå till att studera Odysseen och Illiaden på
 originalspråk, vilket är vad man alltid egentligen velat." Jag skrattade
 medan min vän ivrigt fortsatte, "grupp 2 & 3 som är svåra att skilja på,
 består av en intergrerad krets, mer eller mindre aktiva dykare. Vad som
 karaktäriserar en aktiv dykare är det machosistiska inslaget, viljan att
 utmätta sig för smärta och obehag. Om man tittar på en dykutrustning så
 är den framtagna på ett sådant sätt att den skall vara så otymplig som
 möjligt att transportera över land. Tuberna är stora, tunga och saknar

vettiga bärhandtag, finns såna så är tuberna så felbalanserade att handtagen
 inte fyller någon funktion i alla fall. En dykbag eller säck skall ha så
 stor omkrets som möjligt samt så små handtag som tänkas kan, helst skall
 de då väskan är full ej gå att föra ihop. Blixtlansen är garanterat känsliga
 för fukt och kurrar. För att förhöja njuvningen skall stäckan man bär grejerna
 över land gå genom snårskog och över hala klippor i topisk värme eller
 snöstorm. Helst skall man behöva gå två gånger." "Så sant, så sant" sa jag
 samtidigt som jag sträckte mig efter kaffet för en påtur. Envar som kommit
 i kontakt med dykning vet vad transport av utrustningen medför. "För att
 inte tala om dräkterna, sa VDD som återtagit sin roll som ABF-lärare,
 dräkterna finns i två huvudutföranden, samt en mängd varianter. Typerna
 är våtdräkt och vindre våtdräkt sk torrdräkt. Uttryck som "F-n nu läcker
 den jä-el-n-i grenen i stället" är vanliga då det gäller sistnämnda dräkt.
 Den som väljer våtdräkt vet åtminstone vad som är att vänta. "Att "våt-
 dräktdykar"n hade fått det smeknamn som han hade berodde inte bara på att
 han var och förblev anhängare till våtdräkt då det gällde sportdykning,
 utan snarast för att det spelade ingen roll vilken typ av dräkt han ar-
 vände, på något mirakulöst sätt blev han ändå blöt någonstans. Vännerna på
 Berga Örlögsbas brukade, under deras utbildning, säga att han till och med
 blev blöt av torrsm. Han fortsatte sitt korståg mot företeesler inom dyk-
 världen. "Ett tredje alternativ är en dräkt av typ Viking samt helmask, så
 Pattigmans ubåt, för trots allt vem vill dyka om ej vill bli blöt. "
 Kaffet var nu urdrucket, regnet hade slutat så vi tog ut resterna efter
 fisken, som vi la ut till mäsmarna, vilka också gillar lagad mat ibland.
 Muggarna sköljdes ur i regnuttentunnan på hörnet. Väl inkomna igen för-
 passade vi tomglasen ner i backen till föremån för ett par nya friska. VDD
 hade ännu ej gjort upp med allt vad det gällde dräkter m.m. utan fortsatte
 "på dräktsidan finns i alla fall ej den utpräglade snobbism som finns på
 tillbehörsidan, här finns samma "prylnoja" som i de flesta sporter nu för
 tiden. Man kan på amerikansk maner hänga på sig så mycket mätare, instrument,
 knivar och fångstverktyg m.m. att man ej behöver blybälte för att sjunka och
 då behövs ändå metalldetektor för att hitta en i dyn där man ligger. " En
 viss irritation kunde skönjas i rösterna, men den försvann strax. Under det
 att jag stöppade och tänkte min sjöskumspipa från Hebriderna, hörde jag
 vidare. "Vilken utrustning man ändock väljer så tycks det vara så att alla
 tycker att Dixex är skit, varför vet jag ej, men den lilla tappra skara som
 använder märket får utstå mycken skit från en enad grupp av Hur-kan-du-dyka-
 med-sån-där-plastskit's dykare. " Han sköt stolen en bit bakåt från bordet
 och sträckte på beben. "En annan sak som är utmärkande för en dykare är

förvägen att glömma. Var är mitt Jop? Har nå... ett lunchkorget? Ska de inte sitta män meckapär här? Ett litet tips, när indelning i dykpar sker se till att din dykpartner har fönomna med sig." Han tittade på mig helt oberörd trots den grova piken, som anspelade på ett vrakdyk vi gjort och då han hade fått agera högsjögesserare åt mig, som glömt fönomna i simhallen då vi tränat UV-rugby. Minnet fick mig att brista ut i skratt, för det finns betydligt jobbigare sätt att dyka på. "Att för en utomstående se, fortatte han, oberörd av mitt utbrött, ett båt-däck fyllt av dykare, under sjöhävning försöka byta om och komma i vattnet, måste te sig som ett försök till kollektivt självmord. Att ur detta kaos, detta verftabla inferna, skall resa sig som en fågel Fenix, att antal dykare med alla grejor på plats, framstår som osjäligt, men endock sker detta varje gång. Både före och efter dyk. Dock förekommer ett visst svinn, dock oftare på grejor än på dykare," tillade han. "För många ligger tjuningen efter dyket, då man kämpat sig ur dräkten, torstat sig på en fuktig handduk (som man lånat), fått på sig sina kläder(undrar var den andra strumpan tog vägen?), tar fram sina macher med svettig ost ur plastpåsen och håller upp det numera ljumma kaffet i en mugg, känner värmen långsamt återkomma. Då kommer den, Känslan, att ha klarat av det igen, samt någonstans i bak huvudet en önskan att trots allt, trots alla besvär och motgångar, än en gång få ge sig av dit ner, ner i den tyska världen." Han tystnade, utanför hade natten sänkt sig, våt och fuktig, utan vidare prat plöckade vi av släkte fotogenlampan och begav oss av hem, upp till bostadshuset, efter att först ha kommat till fönsterluckor och dörr.

Nertecnat och återberättat av Scubacabana i Juli månad anno 1984
Eftertryck förbjudes med eftertryck, beivras å det ivrigaste.
© Scubacabana -84

E-84

Expressen 15/7-84

Jerry räddar den svenska hummern

Av STEFAN SVENSSON

HÄSTRAND (Expressen). Humnar i sådant överflöd att priset på läckerheten rent av kan sänkas.

Det låter som en dröm, men kan bli verklighet om Jerry Sträng lyckas med den humneruppfoädnng han startat i Bohuslän.

Havet har börjat tömmas på humner.

Men det ska Jerry Sträng från Heestrand i norra Bohuslän ändra på, med hjälp av tre akvarier och en massa tomma tvålillers mjölkpaket. Plus städliga försörningspengar och samarbete med samtliga kommuner på västkusten.

Jerry föder upp humnar hemma i källaren för att sedan sätta ut dem i havet när de blivit unger för tre månader gamla.

Tre honor och en hane finns i Jerrys akvarier. En hona har just kläckt 20 000 yngel och en annan nedkommer om några månader med lika många till.

Tehningarna förvarar Jerry i mjölkpaketen tills de är tillräckligt gamla för att sättas ut.

— I havet överlever bara en procent av de nykläckta ynglen, säger Jerry. Men jag hoppas kunna sätta ut 80 procent av småhumrarna.

Humrarna har varit Jerrys fridagsysselsättning i två år.

Men det är först nu som länsstyrelsen och Fiskeriråmden blivit intresserade.

Om åtta år har humrarna växt till de 22 centimeter som lagen kräver för att man ska få fånga dem under hummerfiskeperioden från 20 september till 15 juni. I USA, Kanada och Norge finns redan hummeruppfoädnng i stor skala.

De humrarna lämnar inte uppfoädnngsdammarna utan hamnar direkt i affärernas frysdiskar.

Men Jerrys humrar ska sättas ut på stenbotten 15 meter under havsytan, från Strömstad i norr till Skåne i söder.

De kommer att placeras ut av dykare så de verkligen hamnar på rätt slags botten. När de väl kommit dit gräver de ner sig i sanden mellan stenarna så inga fiskar kan komma åt dem.

En bult är en slags pinne av hård metall som järn med en kantig klump i ena änden och en lång repa lindad ikring den andra änden. En mutter är likadan som en bult bara tvärtom, för den är ett hål i en kantig klump, som är avsågad så att den blir kort och med rynkor inne i hålet.

Ur Samlade Grödblåd av Arne Ericsson

Fuktig gas hjälper dykarna ner på djupet

Snart är det möjligt för en dykare att simma ner till 600 meters djup med hjälp av fuktigare andningsgas och elektrisk våtdräkt.

Det är Ny Teknik som berättar att Nils Terje Otterstad i

Norge håller på att utveckla nya dykssystem. Han är en entusiastisk kärnfysiker och sportdykare.

För att förhindra de stora värmeförlusterna hos dykarna på djupa vatten måste andningsgasen vara varm. Vid högre temperaturer än 31-32 grader Celsius blir det dock obehagligt för dykaren.

Otterstad har kommit på att

om man fuktar luften går det att höja temperaturen till 36-40 grader utan biverkningar.

Norsk Undervattensteknologi Senter (Nutec) har testat systemet, som är användbart ner till 300 meter. Vill man dyka djupare kopplas 24 volts växelström till våtdräkten, enligt en uppvärmningsmetod som Otterstad håller på att utarbeta.

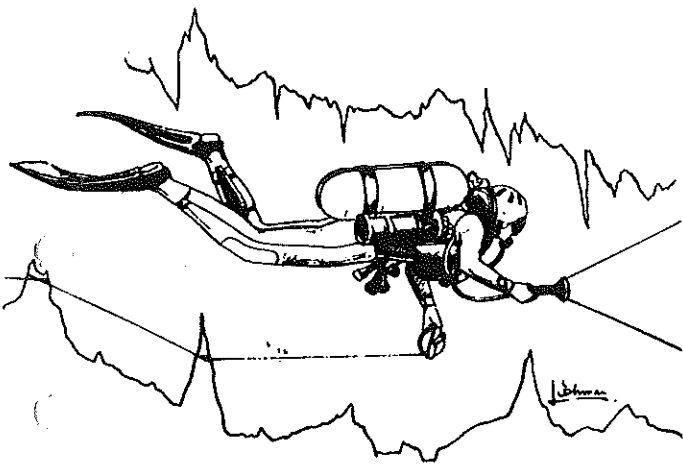
Wasavarvet OKTOBER.

On 17 kl 19 i Wasavarvets filmsal. Varför kantrade Wasa? Varför var hon så rank? Var det en stormby som fick henne att kantra? Marindirektör Curt Borgenstam ger svaren och berättar om sin nyligen publicerade skeppstekniska utredning om Wasas stabilitet.

Sjöhistoriska

sö 28 kl 14 Stora Barriärrevet, en film om världens längsta korallrev och dess fascinerande värld med olika livsformer — från små alger och koralldjur till stora fiskar som hajar och rockor.

NOVEMBER.

Ti 27

Nov

kl 18.35 Grottdykning på Bahamas. Liselotte Öhman, illustratör och marinbiolog, berättar om en mörk och spännande undervattensvärld och om de noggranna förberedelser som behövs för att kunna dyka där.

SÖNDAG 28 OKT.

BÖRJAR
FRIDYKARKURS.

RING PETER 0762 / 11091
ELLER ANDERS 0762 / 77560

TILL DIG SOM GICK FÖRRA GÅNGEN
ÄR DETTA ETT FINT TILFÄLLE ATT
BYGGA PÅ ERT SVENSKA BEVIS TILL
NORDISKT SNORKELDYKARBENVIS.
OBS! BEGRÄNSAT ANTAH. ANMÄL DIG NU!

GASFLASKKONTROLL

Enström & Hellman HB

LARS HELLMAN

Adress
Saltvägen 35
123 56 FARSTA

Tel.
08-94 18 08

Tel. bost.
08-717 57 34

GE DIN KROPP EN CHÄNS!

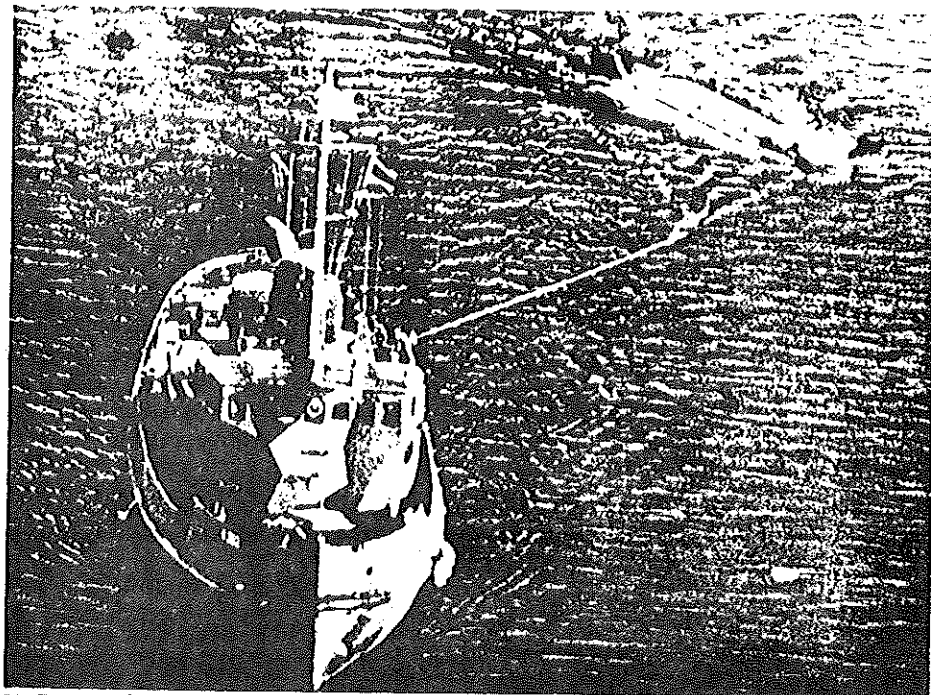
15

går på djupet

För första gången har en svensk ubåt tagit bottenläge i Östersjön på 342 meters djup. Ubåtsräddningsfarkosten URF, som är flottans miniubåt avsedd att kollektivt rädda besättningen från en förolyckad ubåt, då ubåten själv inte kan gå till ytan, har genomfört ett slutprov som innebär dykning till djup större än 300 meter. Härigenom har en viktig funktion i marinens ubåtsräddningsorganisation färdigställts.

URF har sedan leveransen 1979 från Kockums i Malmö, genomgått en lång serie prov och modifieringar för att nu slutligt kunna förklaras operativt användbar för ubåtsräddning. URF som har ett system för utslussning av dykare på stort djup kan naturligtvis utnyttjas för andra uppgifter.

URF har som hemvist vid marinens dykericentrum vid Hårsfjärden och kan därifrån bogseras med tio knops fart vart som helst eller, om det anses gå snabbare transporteras på landsväg till annan lämplig hamn för

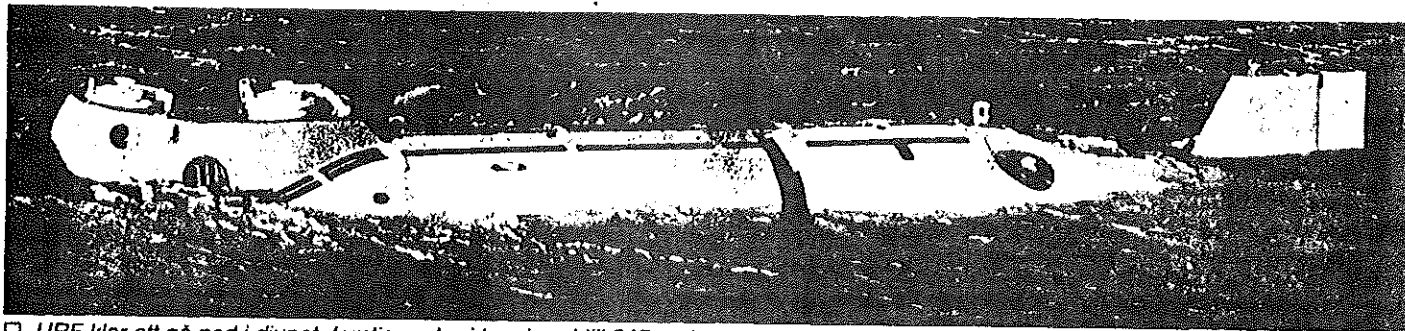

□ Bogserbåten Ajax bogserar URF ut på djupt vatten.

vidare bogsering till en förolyckad ubåt. URFs besättning vid dykningen var örlogskaptan Hans Kalla, örlogskaptan Johnny Magnusson och maskinlänstchefen löjtnant Sven Lindvall.

Bogserbåten Ajax bogserade URF ut till platsen för dykningen. URF dök först till 50 meter och fick sedan tillstånd från dykleddaren på Ajax att dyka ytterligare 50 meter och sedan 50 meter i taget ner till 300 meter. Vid 300 meter så var det cirka 40 meter kvar till botten och besättningen fick tillstånd att dyka även till detta djup. Botten i området var

mycket plan, några enslaka stenar fanns på platsen. Botten täcktes av svart slam som virvlade upp då URFs propellerström nådde botten. Två ubåtsjakthelikoptrar följde hela tiden URFs manövrer och kunde hålla kontroll på hennes läge både med aktiv och passiv hydrofon. URF sände hela tiden signaler som kunde uppfattas av helikoptrarnas passiva hydrofoner. Vid uppstigningen stoppade URF vid 20 meters djup och släppte upp bojar till ytan för att markera sitt läge. Vädet var mycket fint, troligen lugnt på ytan och Ajax kunde lätt koppla URF för bogsering tillbaka in till marinens dykericentrum.

□ URF klar att gå ned i djupet, femtio meter i taget ned till 342 meter.

SAXAT UR MARIN-NYTT NR 1, 1984 Ny syrgasapparat till attackdykarna

Interspiro har i samverkan med Försvarets materielverk och marinen tagit fram en ny syrgasapparat AGA Oxydive.

Det är en enkel behovsstyrd syrgasapparat som har lågt andningsmotstånd och som medger lång aktionstid för dykaren. Re-

ningsmedlet är kalk. Apparaten har inbyggd flytväst med särskild automatik som gör att den blåses upp om dykaren utsätter sig för risken att bli syrgasförgiftad, det vill säga går djupare än cirka åtta meter. Apparaten levereras till kustartilleriet från december 1983.

Två män gick över en smal bro. Plötsligt snavar den ene och ramlar i vattnet.

— Hjälp, hjälp! Jag kan inte simma, skriker han. Då säger den andre lugnt: — Det kan inte jag heller, men inte fan skriker jag för det...

FALLA?

— Glöm inte att köpa en ny rättfälla idag! — Vad är det för fel på den gamla? — Den är full!

DU LÄSER (LUSLÄSER) VÄL
Grod-Bladet

SPAR DEN

I PÅRM

KUL ATT

HA OM

NÄGRA

ÅR.

Marinbiologerna låtsas som det regnar...

I USA FALLER DET FISK FRÅN SKYN

I modern tid har en vetenskapsman själv kunnat konstatera att det måste ligga någon sanning i de gamla skrönorna om att fiskar regnat ner från skyn. Själv såg han det med egna ögon när han satt med sin hustru och åt frukost.

Den 23 oktober 1947 satt den amerikanske marinbiologen A D Bajkov med sin hustru och åt frukost på en barsevering i Marksville i Amerika.

Det kom en liten regnskur och efter den får plötsligt marinbiologen se den gamla skrönan få liv.

Över allt på gatan - på hustaken och på fönsterblecken - låg det fiskar och sprattlade.

Uppenbart kunde sagans fiskregn inträffa också i det moderna USA.

Historier om levande och döda fiskar som regnar från luften har berättats alltifrån tvåhundraåret av vår tideräkning. Framför allt under femton- och sextonhundraåren lär fiskregnen ha varit ett gott bidrag till hushållen i Europa.

Ingen har riktigt trott på dem, utan man har skylt på medeltidens mörker och godtrogenhet.

Under fyrtio- och femtiotalet inträffade det ett par fiskregn inför forskarnas ögon, och det är därför en hel del biologer som börjat ta de här berättelserna på allvar.

Charles Fort - den man som mer än någon annan samlat underligheter - han trodde med ett visst allvar att det fanns någon sorts him-

melskt Sargassohav som flödade över och besådde jorden med ny fisk. Det som talar mot hans våldsamma teori är bland mycket annat att det alltid är helt vanliga fiskar som faller.

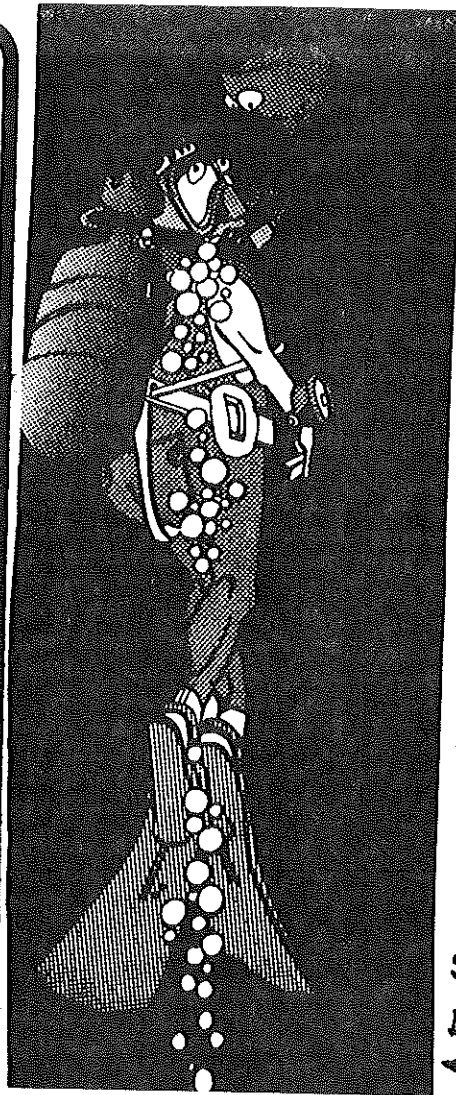
Ofta rör det sig om löjor och laxöring i storlekar upp till ett par decimeter.

Charles Forts teori kan knappast tas på allvar - troligare är teorin om att det är tornados och virvelvindar som tar med sig fiskarna långt upp i luftlagren och att de faller ner igen därifrån. Den teorin skulle också förklara varför en del av fiskarna, som faller, är döda.

Men det finns nackdelar också med vindteorin, den förklarar knappast varför sådana oerhörda mängder fisk kan regna ner på ett enda ställe - i moderna redogörelser talas det om åtskilliga hundra kilo fisk.

Av allt att döma är emellertid åtminstone något av det dryga hundraåret välbekända fall sant och fiskar kan verkligen falla som regn från himlen.

Vad ska man
TRO?

Hö Hö
Så skämt-
SAMT.

Två hönor strosade på bondgården. Den ena såg sig omkring och fick se en tupp komma springande bakom dem. - Du, sa hon till den andra hönan. Det är nog bäst att vi delar på oss lite. Den där skelögde tuppen kommer springande och det vore ju för jäkligt om han skulle missa oss båda två...

- Får jag pippa med dig? frågade Svante rakt på sak.

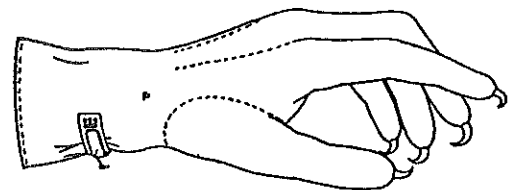
- Usch, så vulgär du är i mun, sa bruden.

- Det kan väl hända, sa Svante, men jag har ingen lust att åka på flera blåsningar. Förra gången jag stötte på en brud så frågade jag henne om jag fick ett nyp... och se själv vilka blåmärken jag har fått.

SYMPTOM PÅ
DJUP BERUSNING

PÅ BEGÄRAN AV VÅRA KVINNliga DYKARE KAN VI SOM FÖRSTA KLUBB I VÄRLDEN VISA VÅR FANTASTISKA "GEFANIMIG HANDSKE" SOM SMART ÄR ETT MÅSTE NÄR BYTE SKER MELLAN GÅNGKLÄDER OCH DYKDRÄKT. YPPERLIG VID TOPPLES SOLNING.

Det är ett personligt självskydd i form av beväpnade handskar. Plagget är i första hand tänkt som ett skydd för ensamarbetande kvinnor. Det torde i de flesta fall inte behö-

va brukas, då den avskräckande effekten torde vara tillräcklig.

Finger- och tumspetsarnas klor finns att få i olika material, längder och färger.

● Kal var verkligen upprörd den där dagen han mötte Herbert på Järntorget.

- I går kväll då jag kom hem låg Ada med ischias!

- Nä? sa Herbert häpen. Du klappade väl till den djäveln...?

● - Jag heter Bartolomeus Nikodemus Teofil...

- Oj då, det var fina namn. Och vad kallar man dig?

- Körven...

FÖR BARA 5 KRONOR.

KAN KLUBBMEDLEMMAR KONDITIONSTESTA SIG . KUL ATT VETA SIN KONDITION HELA ÅRET.

PLATS : ENSTA KROG I TÄBY. TIDER: VARJE MÅNAD DEN FÖRSTA MÅNDAGEN OCH TISDAGEN.

KLOCKAN 19.00 - 20.30. BARA RING OCH SÄG TILL HUR MÅNGA OCH VILKEN TID SOM PASSAR.

TEL. 08-756 60 02.

VÄLKOMNA
ALLA
GRODDOR.

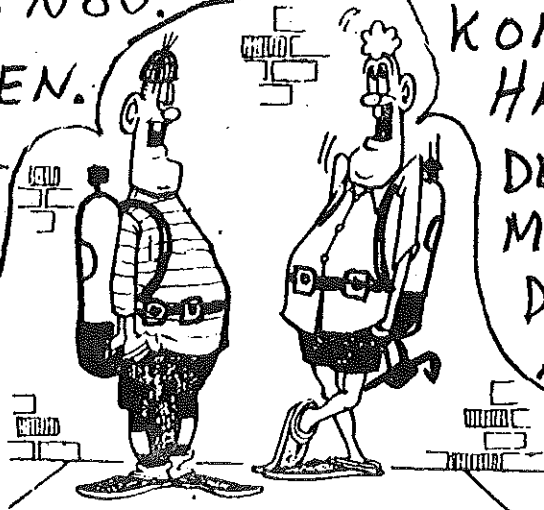
Oslagbart!

LÖRD. 13 OKT. KL. 09.30
AVGÅR JEPPE'S BÅT FRÅN
STAVSNÄS VINTERHAMN MED
GM:S SISTA KLUBBDYK I HÖST
GRATIS, VARM DRÖCK INGÅR.
ANMÄL DIG TILL ANKI SENAST 10/10.
SÅ VI VET VILKA KOMMER.

HAR Ö HÖRT ATT NU HAR VI
EN SÅN DÄR VIDEOKVÄLL
IGEN PÅ LILLJANSPLAN 5
TISDAN DEN 6 NOV.
KL 7 PÅ KVÄLLEN.
DE BLIR VISST
FIKA OCKSÅ.

SJÄLUKLART!!!
MAN LÄSER JU
GRODBLADET.
Å JU FLER SOM
KOMMER DESSTÅ
HÄFFTIGARE BLIRER.
DET VÄRSTA ÅR
MAN FÅR JU SA
DIJA ONT I MAGEN
AV ALLT GARVANDE.

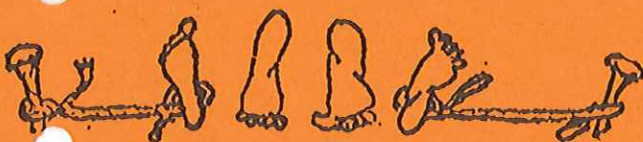
HÖSTKALENDARIVM

- OBS → Lördagen 13/10 Endagsdyk med Jeppe's båt Västkrusten Ring och anmäl dig till Anki DENNA RESA ÄR GRATIS ANMÄL så fort du kan.
Tisdagen 16/10 Styrelsemöte hos Anders M kl.19.00
- OBS → Tisdagen 6/11 Hemlig Videokväll på Lill Jans cafe' vem vet det kanske handlar om dyk i någon form. Klubben bjuder på fika. Start kl.19.00
Torsdagen 15/11 Styrelsemöte hos Helena kl.19.00
Tisdagen 11/12 Styrelsemöte hos Stefan kl.19.00
- OBS → Söndagen 16/12 Årets sista evenemang LUCIASIMMET I TIBBLEBADET TÄBY ett måste för alla grodor stora som små OBS start kl.07.45 VÄLKOMMEN.
Torsdagen 10/1 1985 Styrelsemöte hos Ulf Jansson kl.19.00

LIGG INTE HEMMA
OCH BADA ELLER
SÅSA!

KOM TILL

GRODMÄNNENS

SÖNDAGS MORGNA

KL.07.45 - 08.45 OCH BEHÅLL

VATTEN VANAN.

VÄLKOMMA!
ALLA GRODOR.

grodblad

VAR HAR DU
SKAFFAT ALL
DIN UTRUSTNING

OBS NYA TIDER

ÖPPET MÅND-TORSD. 10.00-21.00
LUNCH 13.00-15.00

- 4 - FRED. 10.00-18.00

- 4 - LÖRD. 10.00-14.00

**OBS INGEN
LUFTFYLNING
EFTER 18.00**

HOS

Scandiver

VANADISV. 27 STHLM.

08-312203-08

OCH SOLHÖRNA MED

E-84